

15. březen je den obsazení Československa Hitlerovým Německem. Západní spojenci nás vždycky zradili. Nezapomeňme!

- CZ24 News | 15. března 2020

JIRÍ KOBZA a Tomáš Doležal připomínají velevýznamnou (a poučnou) událost naší nedávné historie, pro kterou se "kupodivu" v kalendáři "významných dnů" dosud nenašlo místo

15. březen, den obsazení Československa Hitlerovým Německem, dosud není – naprosto hanebně a nepochopitelně – uveden ani mezi významnými dny České republiky, které definuje Zákon o státních svátcích. To se snaží napravit skupina poslanců SPD příslušnou legislativní novelou, která zatím čeká na zařazení do tzv. prvního čtení ve Sněmovně.

Za dobu německého nacistického protektorátu bylo v naší zemi popraveno minimálně 8.200 lidí, na 70 tisíc českých Židů zemřelo v koncentračních a vyhlazovacích táborech, dalších 3.400 osob zemřelo při nuceném nasazení na práce v tehdejší Německu. A nanejvýš nutné je zdůraznit, že jen v domácím odboji zahynulo na 100.000 Čechů.

V tomto kontextu je tedy skutečně neslýchané, že v předmětném zákoně, vzhledem k účtě k historické pravdě – a s ohledem na úctu k obětem německé okupace a pozůstalým po nich – 15. březen dosud nefiguruje (zatímco srpen 1968 ano). Není to nedopatření či náhoda.

Spojenci?

Současnou dobu, kromě jiného, můžeme charakterizovat jako éru masivní snahy o přepisování dějin, zejména (ale ne jen) ve vztahu k podstatě, příčinám, průběhu a výsledkům druhé světové války. V tomto kontextu je jednak samozřejmě důležité to, o čem (a jak) se v této souvislosti mluví – ale také to, o čem se nemluví, co se zamlčuje. Do této druhé kategorie, patří zejména události spjaté s moderní českou a československou historií dotýkající se tohoto období.

Jejich společným jmenovatelem je do velké míry skutečnost, že o našem osudu velmi často zásadním způsobem ve zlomových okamžicích rozhodovaly mocnosti – vydávající se za naše „spojence“ a záruky bezpečnosti. Tito (západní) „spojenci“ totiž ve chvílích, kdy se rozhodovalo o našem osudu před vypuknutím druhé světové války, ale i během ní a těsně po ní, vždycky jednali o nás bez nás, ve svůj prospěch – a na náš účet.

Je dobré to mít na paměti i dnes, zejména když se hovoří o tzv. „spojeneckých závazcích“. Historia magistra vitae...

Československo, jako nově vzniklý stát po první světové válce měl trvale napjaté vztahy se svými sousedy – a nešlo pouze o Německo, musíme zmínit i Polsko a Maďarskem, které v tomto hrály též podstatnou roli, a nikoli pozitivní.

A, co se týče Německa, problémy nezačaly zdaleka až ve 30. letech s nástupem Hitlera a Henleina. Ihned po skončení první světové války už Němci usazení na území českých zemí požadovali jejich rozdělení podle etnického klíče a připojení území s německým osídlením k tzv. Německému Rakousku resp. přímo k Německu...

Stálo to krev

21. října 1918 němečtí poslanci z českých zemí již dopředu odmítli vznik samostatného Československa a oznámili úmysl české země rozdělit a vzniklou německou část připojit právě k onomu plánovanému útvaru zvanému Německé Rakousko.

28. října 1918 bylo vyhlášeno Československo. O dva dny později, 30. října 1918, pak bylo vyhlášeno Německé Rakousko. Součástí tohoto celku měly být i čtyři tzv. sudetoněmecké provincie: Německé Čechy (*Deutschböhmen*), Sudetsko (*Sudetenland*), Šumavská župa (*Böhmerwaldgau*), Německá jižní Morava (*Deutschsüdmähren*) a tři německé exklávy – Brno, Jihlava a Olomouc. Zásadní antičeskoslovenská averze nebyla tedy žádným nacistickým specifikem, ale programem českých Němců od samého počátku vzniku republiky.

11. listopadu 1918, v den vyhlášení republiky v Německu, Německé Rakousko oznámilo do Berlína přání se k Německu připojit, a další den nato, 12. listopadu 1918, toto připojení oficiálně vyhlásilo. Návrhy české strany (němečtí ministři v československé vládě, tři převážně samosprávné německé župy, němčina jako druhý oficiální jazyk země, spravedlivá školská a kulturní politika, atp.) čeští Němci odmítli.

Česká politická a státní reprezentace se odmítla pohraničních území vzdát s odůvodněním, že nový československý stát nemůže ekonomicky, sociálně ani politicky existovat a přežít bez svého pohraničí jinak, než jako koloniální protektorát Velkého Německa. Rozhodla se proto pro vojenské obsazení příslušného území.

K největším bojům došlo při obsazování Mostu, tvrdě se bojovalo i na dalších místech – u Šimonovic, u Postoloprte, v Louce u Litvínova. Dne 11. 12. byl dobyt Tanvald, dále byl obsazen Jablonec nad Nisou a vrchol Ještědu, čímž byla i otevřena důležitá tzv. ještědská fronta proti Liberci – hlavnímu městu samostatné provincie *Deutschböhmen*). Samotný Liberec byl obsazen 15. 12., Cheb se vzdal 16. 12., Kraslice byly obsazeny až 7. 1. 1919.

Tvrdě se bojovalo i v Bílovci, v Šumperku, Moravském Berouně, Horní Plané, v Kaplici a v Dolním Dvořišti. Snad nejrozsáhlejší bojové operace probíhaly na jižní Moravě, v tzv. provincii *Deutschsüdmähren* – ve Slavonicích, u Prosiměřic, kolem Znojma, v Mikulově. Lze jednoznačně konstatovat, že šlo o regulérní (občanskou) válku národnostního charakteru s cizí podporou i intervencí (ze strany Rakouska a jeho armády).

Prakticky okamžitě pak následovala československo-maďarská válka (někdy označovaná i jako válka o Slovensko), probíhající od konce roku 1918 do srpna roku 1919, ve které na naší straně bojovali i Rumuni, spolu se Srby asi nejvěrnější čeští a českoslovenští spojenci.

Zrádci a nepřátelé

Nové Československo muselo své hranice hájit i proti Polsku, nejsilněji v roce 1919, kdy proběhla tzv. Sedmidenní válka o Těšínsko. Stojí za zmínku, že československá armáda tehdy zastavila svůj vítězný postup až na tvrdý nátlak tzv. dohodových mocností, Francie a Velké Británie. V souvislosti s tím se odehrál snad jediný veřejně známý spor Masaryka a Beneše: TGM byl proti zastavení československého postupu, zatímco Beneš respektoval postoj mocností.

Moderní československý stát se tedy zrodil – a musel hájit od počátku svou samotnou existenci – v tvrdých bojích, nešlo o žádný „dar velmocí“, o žádnou samozřejmou selanku. Což také do velké míry neguje hojně živené urážlivé legendy o ustrašených a kolaborujících Čecháčcích..

Pokud bychom učinili určitý historický střih a přesunuli se do kritické doby let 1938-39, můžeme, vedle známých německých expanzivních akcí a provokací, opět identifikovat vzednutí protičeskoslovenských aktivit i ze strany Maďarů a Poláků.

Je už notoricky známé, že v Mnichově 30. 9. 1938 Francie a Velká Británie roztrhaly smlouvy o přátelství a pomoci, které dříve uzavřely s Československem a přinutily naši vládu k odstoupení pohraničních oblastí, dříve tak těžce vybojovaných a o pro naši obranyschopnost nezbytných.

Po podepsání mnichovské dohody pak zaslalo Polsko československé vládě ultimátum o vydání jím požadovaných pohraničních oblastí. Počátkem října roku 1938 začala polská armáda území obsazovat, aby anektovala východní část československého Těšínska – území okresu Fryštát a Český Těšín, i několik obcí z okresu Frýdek.

Maďarsko si pak svůj kus Československa utrhlo na základě tzv. první vídeňské arbitráže (de facto rozhodnutí ministrů zahraničí Německa von Ribbentropa a Itálie Ciana). Československo bylo donuceno odstoupit značnou část území jižního a východního Slovenska a také jihozápadní část Podkarpatské Rusi.

Naši západní “spojenci” pak zarytě mlčeli i k porušení jimi samotnými signovaného mnichovského diktátu. Dne 15. 3. 1939 započala německá okupace zbytku Československa, tzv. protektorátu Böhmen und Mähren – nejtemnější období novodobých českých dějin. Výročí, které si budeme v neděli, za pouze formálního zájmu hlavních (zejména veřejnoprávních) médií připomínat.

České země byly navíc jediným Němci okupovaným státem, který nacistické moci nedodal útvar SS složený z vlastních občanů. Čeští vojáci i civilisté, prokázali tvář v tvář německé okupaci mimořádné hrdinství a odvalu, v zahraničí na válečných frontách, v různých armádách – a právě i v domácím odboji, kde byla situace zdaleka nejtěžší. Připomenuta musí být i v mezinárodním kontextu bezprecedentní vojenská akce (opět s nenahraditelnou a nezastupitelnou podporou a zázemím domácího odboje a občanů) z roku 1942, na jejímž konci bylo setnutí jedné z hlav Třetí říše, Reinharda Heydricha. Poté už nic nebylo jako dřív.

Hrdina

21. března si zase připomeneme 78 výročí (padl též v roce 1942) smrti jednoho z nejvýznamnějších hrdinů domácího protinacistického odboje, štábního kapitána Václava Morávka, zvaného též Pobožný pistolník (byl to hluboce zbožný věřící křesťan), člena legendární odbojové skupiny Tři králové (Balabán, Mašín, Morávek).

Tato skupina shromažďovala zpravodajsky mimořádně cenné informace, které následně posílala do Londýna. Byla v kontaktu s klíčovým československým špiónem uvnitř nacistické moci Paulem Thümmelem (agent A-54), kolportovala ilegální tiskoviny a prováděla záškodnickou činnost. Morávek vydržel na svobodě ze slavného trojlístku nejdéle. Padl právě 21. března 1942 při přestřelce s příslušníky pražské úřadovny gestapa v dnešním Morávkově parku (u dnešní stanice Prašný most).

Morávek vynikal absolutní odvahou až za hranicí představitelného rizika. Na pražské velitelství gestapa například pravidelně osobně doručoval ilegální časopis *V boj*, několikrát navštívil v přestrojení oblíbenou pražskou restauraci Oskara Fleischera, šéfa skupiny pověřené jeho dopadením, a nechal si od něj připálit cigaretu. Poté mu i poslal přátelskou zdravici s upozorněním na toto setkání.

Na jaře 1941 se gestapu podařilo skupinu Tři králové rozbít, v dubnu byl zrazen a zatčen Balabán, v

květnu byl potom zadržen Mašín, když kryl ústup svých spolubojovníků z obklíčeného bytu v Nuslích. Při útěku oknem zde přišel Morávek o levý ukazováček.

Morávek se potom snažil o vysvobození svých kolegů, v depeších apeloval na české exilové představitele, aby Britům navrhli vyměnit Balabána s Mašínem za zajaté německé důstojníky, k čemuž bohužel nedošlo.

Spolu s radistou Františkem Peltánem se mu dařilo udržet v chodu legální vysílačku a zůstat nadále ve spojení s agentem Thümmelem. Ten byl poté na podzim roku 1941 poprvé zatčen a od něj se také gestapo dostalo na stopu i Morávkovi. Dne 20. prosince 1941 byl Morávek skupinou osmi gestapáků překvapen v bytě, kde se skrýval – tehdy se ještě dokázal z obklíčení prostřílet. Poté úzce spolupracoval s parašutisty ze skupiny Silver A, kterým i opatroval falešné protektorátní doklady. S Kubišem a Gabčíkem se dle všeho sešel ještě kolem poledne 21. 3. 1942, tedy v den své smrti.

Večer téhož dne v další divoké přestřelce s gestapáky hrdinsky padl, zasažen šesti ranami.

Osobnostem, jakou byl Václav Morávek, je v rámci významných dní “zasvěcen” 18. červen, „Den hrdinů druhého odboje“. I toto označení se jeden z autorů tohoto textu, Jiří Kobza, snaží svoji výše zmíněnou novelou změnit a dát mu adresný a historicky přesný charakter („Den hrdinů odboje proti okupaci českých zemí nacistickým Německem“).

Jednak proto, že tento pojem je ve všeobecném povědomí málo zakotven, mezi mladou generací je pak téměř neznámý – ale hlavně, kapitán Morávek a další jeho současníci bojovali proti německým okupantům a zločincům, kteří ničili jejich zemi a vraždili její občany – v zápase, kde šlo o všechno, který byl zásadní, nikoli „druhý“.

Čest jejich památce – a nezapomeňme!